

»Gre za prvi tovrstni projekt, ki se ukvarja z zbiranjem in popisom informacij o požigu vasi na območju nekdanje Julijske krajine, kjer je bilo požganih več kot 250 vasi. Ujeli smo še zadnji vlak, saj je veliko osebnih pričevalk/-cev že preminulih.«

dr. Gašper Mithans, ZRS Koper, vodja projekta Vžgano v spomilih

OTVORITEV OBELEŽJA V SPOMIN NA POŽIG VASI IN PREMIERNA PROJEKCIJA DOKUMENTARNEGA FILMA V ŠMARJAH PRI KOPRU

Koper, 13. februar 2017 - **V soboto, 18. februarja, bo v veliki dvorani Doma krajanov v Šmarjah pri Kopru (Šmarje 89) ob 17.00 potekala otvoritev obeležja v spomin na požig vasi in premiera dokumentarnega filma Vžgano v spomilih Anje Medved in Nadje Velušček. Gre za zadnji aktivnosti [mednarodnega projekta Vžgano v spomilih](#), ki inovativno pristopa k skoraj prezrti tematiki požigov vasi na multietničnem obmejnem območju med Italijo, Slovenijo in Hrvaško.**

[Spominska obeležja](#), ki bodo postavljena v Šmarjah, Mirnu pri Novi Gorici, Dolini v Italiji in Žejanah na Hrvaškem, bodo kot muzeji na prostem zaznamovala **kraje spomina**, pripovedujoč mimoidočim zgodbo o življenju vaščank in vaščanov ter širšem območju. Partnerji projekta si želijo, da bi kot večjezična tehnološka novost ter mesta za premislek o požigih teh in številnih drugih vasi, postala **turistična znamenitost**, saj gre za turistično slabše razvite destinacije. Za produkcijo spominskih obeležij je skrbelo Društvo 47/04 iz Gorice v Italiji.

65-minutni [dokumentarni film Vžgano v spomilih](#) pa je avdiovizualna raziskava o stopnjevanju nasilja na multietničnem obmejnem območju Slovenije, Italije in Hrvaške med 2. svetovno vojno. »Nasilja je bilo preveč, da bi ga lahko raziskali v enem filmu. Nastala je dokumentarna pripoved, ki bolj kot o vojni spregovori o preživetju, o človečnosti, ki vedno preseže nacionalne, razredne in verske okvire. V času vzpenjanja populizmov in nacionalizmov, ko se v vsesplošnem poenostavljanju nevarno zdi, da smo kot družba postali pametnejši, je dobro prisluhniti preživelim,« je svoje videnje strnila **Anja Medved**, soavtorica filma, ki je nastal pod okriljem Zavoda Kinoateljje iz Gorice v Italiji.

Slavnostni otvoritvi spominskega obeležja in premierni projekciji filma v Šmarjah bodo sledili še:

- **Ponedeljek, 20. februar / 17.00 / Žejane, Hrvaška:** Otvoritev spominskega obeležja in projekcija filma
- **Torek, 21. februar / 19.00 / Goriški muzej:** Projekcija filma in fotografska razstava
- **Četrtek, 23. februar / 17.00 / Miren pri Novi Gorici:** Otvoritev spominskega obeležja in projekcija filma
- **Petek, 24. februar / 17.00 / Dolina, Italija:** Otvoritev spominskega obeležja in projekcija filma

O PROJEKTU VŽGANO V SPOMILIH:

V Julijski krajini v zadnjih 100. letih beležimo številne spremembe meja in političnih režimov. Četudi je bila ta regija od leta 1920 uradno del Italije, je slovensko in hrvaško prebivalstvo razvilo uporniška gibanja proti režimu in agitiralo za priključitev k »domovini« - Jugoslaviji - ali v nekaterih primerih za avtonomijo Julijske krajine. Med 2. svetovno vojno pa so nacistične in fašistične okupacijske sile na tem območju delno ali v celoti požgale več kot 200 vasi. Požgane vasi nosijo simbolizem krajev, ki jih je okupator poskušal »izbrisati«.

Namen projekta je preko različnih aktivnosti povečati ozaveščenost predvsem med **mlajšimi generacijami**, da je spomin na vojna uničenja **pomemben del njihove lokalne identitete**, v duhu **medgeneracijskega spoštovanja preseči nacionalne in medkulturne konflikte**, kolektivno krivdo in nestrpnosti, s ciljem prispevati k povezovanju obmejnih evropskih regij. Da bi obudili spomin na dogodke, se je v okviru projekta pripravilo še [potujočo fotografsko razstavo](#) o požganih vaseh, organiziralo [okroglo mizo](#) o politikah spomina na 2. svetovno vojno ([video posnetek okrogle mize](#)), za študentke in študente pa izvedlo [usposabljanje iz ustne zgodovine](#).

PARTNERJI PROJEKTA: Znanstveno-raziskovalno središče Koper (vodilni partner), Kulturno izobraževalno društvo PiNA, Associazione 47/04, Udruga "Žejane", Zavod Kinoateljje, Občina Dolina/Comune di San Dorligo della Valle in Istarsko povijesno društvo/Società storica istriana.

DODATNE INFORMACIJE: dr. Gašper Mithans, vodja projekta (gasper.mithans@zrs-kp.si)

VEČ INFORMACIJ: <http://burntinmemories.eu/sl/>

Leading partner:

Partners:

Financed by:

Co-funded by the
Europe for Citizens Programme
of the European Union

